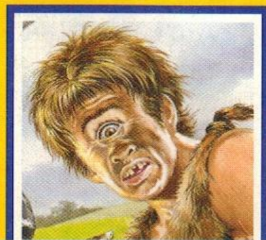
Wally poznaje historię świata!

Wally zwiedza Świat!
3(55)
TYGODNIK
CENA 3,50 zł

KOŃ trojański

Potwory

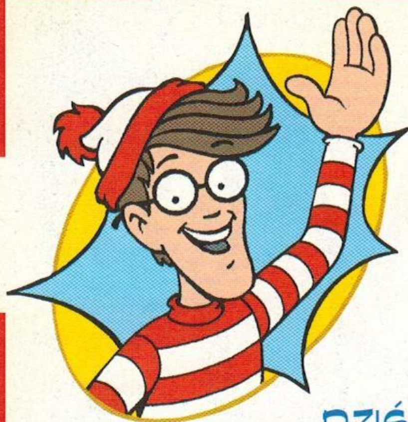

Lwy

Święta

KOŃ TROJAŃSKI

ISBN 83-87911-29-1
9 788387 911294
INDEKS 354910

NAKLEJKI, ZAGADKI I MAKABRYCZNE WIADOMOŚCI

WITAJCIE, PODRÓŻNICY W CZASIE!

DZIŚ DOWIEMY SIĘ, JAK GRECY PRZY POMOCY DREWNIANEGO KONIA POKONALI TROJAN, ZMIERZYMY SIĘ Z POTWORAMI U BOKU GRECKIEGO HEROSA ODYSEUSZA I ZOBACZYMY, JAK SKAKALI PRZEZ GRZBIET BYKA. POZNAMY TEŻ LUDZI WALCZĄCYCH Z LWAMI!

Byki były święte dla Minojczyków. Poświęcano im specjalne uroczystości, a ludzie składali je w ofierze bogom.

C M DIXON

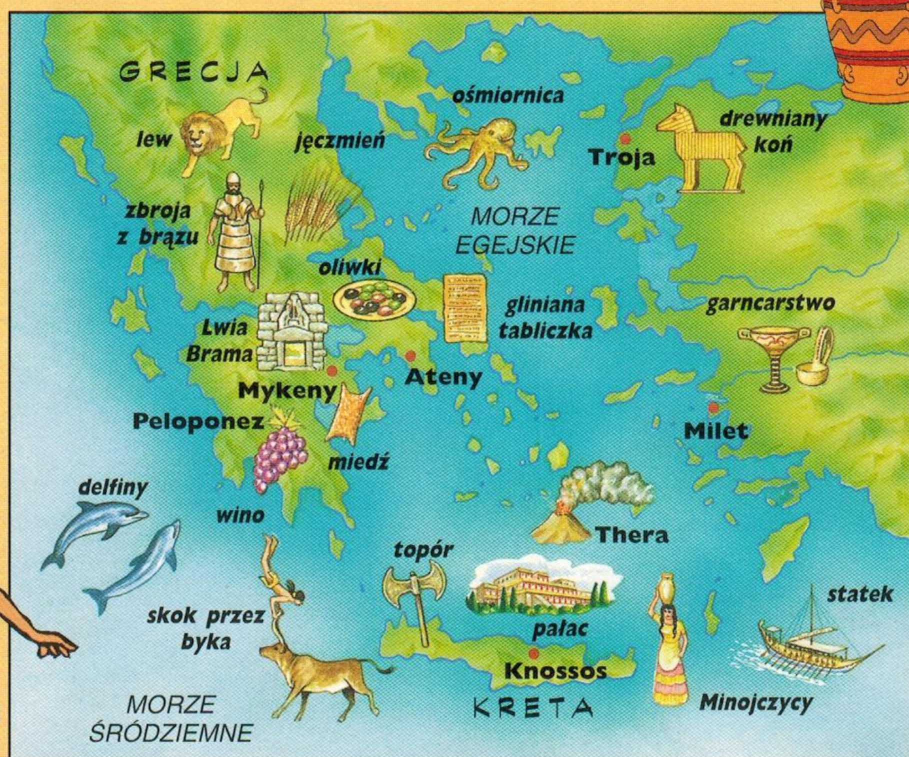
ŚWIAT MINOJCZYKÓW I ACHAJÓW

W KNOSSOS I MYKENACH, GRECKICH MIASTACH SPRZED TYSIĘCY LAT, ISTNIAŁA ROZWINIĘTA CYWILIZACJA. LUDZIE MIESZKALI W PIĘKNIE MALOWANYCH DOMACH, A NIEKTÓRZY MIELI NAWET TOALETY I BIEŻĄCĄ WODĘ. BYLI JEDNAK NĘKANI PRZEZ TRZĘSIENIA ZIEMI I NIEUSTANNIE WYBUCHAJĄCE WULKANY!

FRONT COVER: C M DIXON

BRRR MAKABRA

ACHAJOWIE BYLI GROŹNI. GDY NIE WALCZYLI W BITWACH, NAPADALI NA SPOKOJNE MINOJSKIE WIOSKI. MORDOWALI MĘŻCZYZN, A KOBIETY I DZIECI UPROWADZALI DO MYKEN, GDZIE PRACOWAŁY JAKO NIEWOLNICY.

C M DIXON

Uczeni myśleli, że ta złota maska pośmiertna należała do króla Myken Agamemnona, który dowodził greckim wojskiem podczas wojny trojańskiej. Okazało się jednak, że została zrobiona na długo przed wybuchem wojny z Trojanami.

KIEDY TO SIĘ ZDARZYŁO?

ok. 3000 lat p.n.e.	MINOJCZYCY STWORZYLI PIERWSZĄ CYWILIZACJĘ EUROPEJSKĄ. ŻYLI NA GRECKIEJ WYSPIE KRECIE.
ok. 2000 lat p.n.e.	WOJOWNICZE PLEMIĘ, NAZYWANE ACHAJAMI, NAJEŻDŻA GRECJĘ.
ok. 1400 lat p.n.e.	UPADEK CYWILIZACJI MINOJSKIEJ W WYNIKU TRZĘSIENIA ZIEMI I NAJAZDU ACHAJÓW.
1184 r. p.n.e.	WEDŁUG LEGENDY ACHAJOWIE ATAKUJĄ I NISZCZĄ TROJĘ Z „MAŁĄ" POMOCĄ DREWNIANEGO KONIA.
ok. 1100 lat p.n.e.	NASTĄPIŁ KRES MYKEŃSKIEJ CYWILIZACJI ACHAJÓW, SPOWODOWANY NAJAZDEM WALECZNYCH DORÓW.
ok. 800 lat p.n.e.	HOMER, GRECKI POETA, UŁOŻYŁ OPOWIEŚCI O WOJNIE TROJAŃSKIEJ I PRZYGODACH ODYSEUSZA. OBIE SĄ CZYTANE DO DZISIAJ.

SŁOWNICZEK

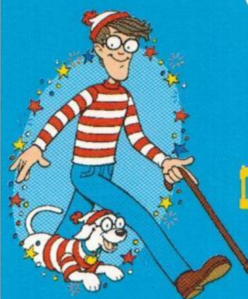
ARCHITEKT - KTOŚ, KTO PROJEKTUJE BUDOWLE I SPORZĄDZA ICH PLANY.

CYWILIZACJA - KIEDY LUDZIE ŻYJĄ RAZEM W ZORGANIZOWANYCH GRUPACH SPOŁECZNYCH.

LEGENDA - PODANIE LUDOWE PRZEKAZANE Z PRZESZŁOŚCI. NIKT NIE WIE, CZY MÓWI PRAWDĘ, CZY TEŻ NIE.

MIT - OPOWIEŚĆ O HEROSACH ALBO BOGACH I BOGINIACH. MITY NA PEWNO SĄ NIEPRAWDZIWE.

CZEŚĆ 3

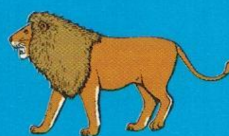

W DROGĘ!

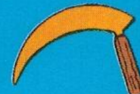
SZUKAJ I ZNAJDŹ

ŻOŁNIERZ, LEW, DELFIN I 3 PRZEDMIOTY UKRYŁY SIĘ W TYM NUMERZE. ODNAJDŹCIE TEŻ 19 MAŁYCH DREWNIANYCH KONIKÓW NA KÓŁKACH, TOCZĄCYCH SIĘ PO STRONACH ZESZYTU.

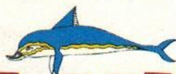

POTĘŻNI MINOJCZYCY

POŻEGLUJMY NA STAROŻYTNĄ KRETĘ, BY ZOBACZYĆ PIĘKNE PAŁACE I RYCZĄCE BYKI!

Pałac potwora

Około 3000 lat temu na greckiej wyspie Krecie miała początek pierwsza cywilizacja w Europie. Stworzyli ją Minojczycy, których nazwa pochodzi od imienia króla Minosa.

W pałacu na Krecie Minos trzymał potwora o głowie byka – Minotaura!

Kolorowa Kreta

Minojczycy lubili się stroić. Kobiety miały ciemne kręcone włosy. Ubierały rozkloszowane długie spódnice i krótkie bluzki odsłaniające piersi. Mężczyźni nosili długie włosy, na biodrach mieli wzorzyste opaski i krótkie spódniczki. Na specjalne okazje mężczyźni malowali się na czerwono, a kobiety na żółto!

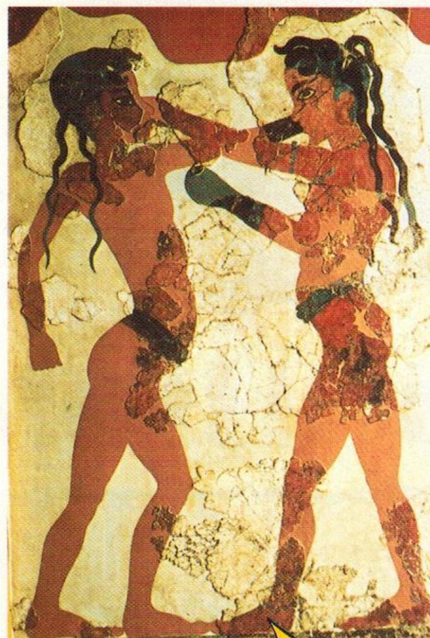
ALI MEYER - THE BRIDGEMAN ART LIBRARY

Wspaniałe Knossos

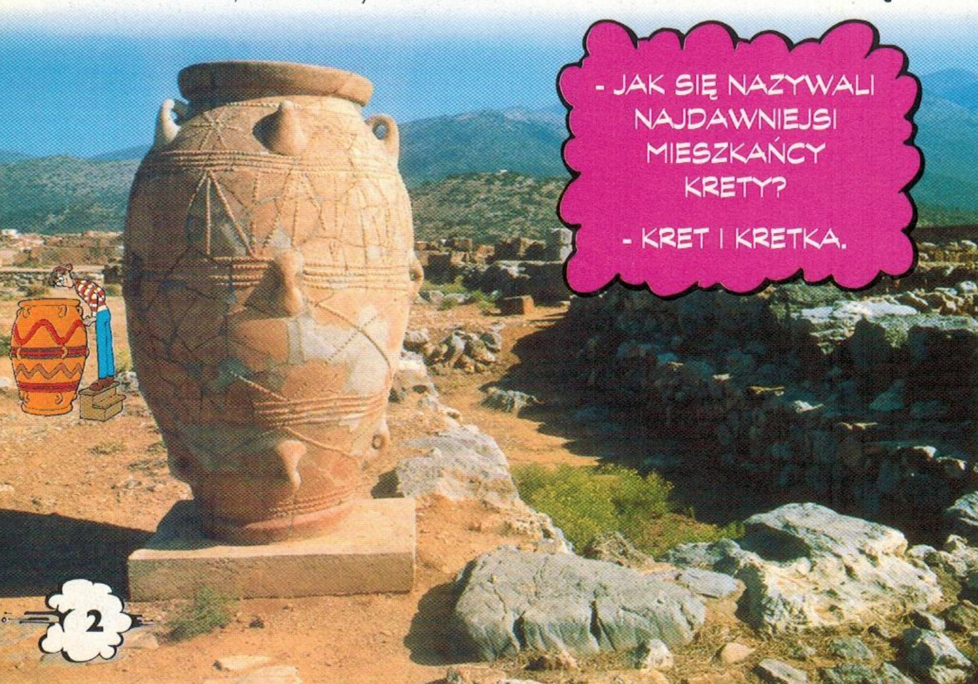
Minojczycy byli ludźmi interesu, handlowali z ludami mieszkającymi wokół basenu Morza Śródziemnego, także z Egipcjanami. Eksportowali wino, oliwę i różne wyroby rzemieślnicze. Dzięki temu mogli budować piękne miasta i okazałe pałace. Największy znajdował się w Knossos. Jego środkowy dziedziniec miał powierzchnię prawie połowy boiska piłkarskiego! Sam pałac też był wielki – dzisiejsi specjaliści sądzą, że żyło tam i pracowało ok. 5000 ludzi.

Minojczycy byli sprawni i silni. Dziewczynki i chłopcy uprawiali niebezpieczne sporty, np. skoki przez grzbiet byka i boks (powyżej).

Oliwę i wino trzymano w glinianych dzbanach. W nich też zbierano deszczówkę.

NATIONAL ARCHAEOLOGICAL MUSEUM, ATHENS

- JAK SIĘ NAZYWALI NAJDAWNIEJSI MIESZKAŃCY KRETY?

- KRET I KRETKA.

SKLEJ SKORUPY

CZY MOŻESZ ODGADNĄĆ, Z KTÓRYCH KAWAŁKÓW, PO SKLEJENIU, POWSTANIE OBRAZEK RYBAKA?

Labirynt

W pałacu w Knossos panowały luksusowe warunki do mieszkania. Do wnętrza wpadało dużo światła, a ściany pokrywały kolorowe malowidła. W pałacu znajdowały się baseny kąpielowe, wodociągi i toalety! Liczne kręte korytarze kojarzyć się mogły z labiryntem z mitu o Minotaurze, Tezeuszu i Ariadnie (dowiesz się o nim na str. 6).

Knossos zniszczyło trzęsienie ziemi ok. 1700 r. p.n.e. Po odbudowie pałac był jeszcze większy i piękniejszy niż przedtem!

Katastrofa

Około 1400 r. p.n.e. Kretę dotknęły dwa kataklizmy. Najpierw wybuchł wulkan na pobliskiej wyspie Thera. Olbrzymia fala i trzęsienie ziemi zniszczyły wyspę. Potem zaś Achajowie zajęli kraj. Kultura minojska upadła, ale informacje o niej przetrwały w greckich legendach.

WARTO WIEDZIEĆ...

TYSIĄCE LAT TEMU LUDZIE NIEWIELE WIEDZIELI O TRZĘSIENIACH ZIEMI. MINOJCZYCY MYŚLELI, ŻE WSTRZĄSY WYWOŁUJE RYCZĄCY MINOTAUR. NIE MIELI PRZYRZĄDÓW, KTÓRE BY ICH OSTRZEGAŁY PRZED KATAKLIZMEM. DLATEGO TEŻ TRZĘSIENIA ZIEMI ZAWSZE BYŁY DLA NICH ZASKOCZENIEM.

Z NOTATNIKA WENDY

Śmiałkowie

ODWAŻNI MINOJCZYCY Z WYSPY POTRAFILI PRZESKAKIWAĆ PRZEZ GRZBIET BYKA.

Skok pod niebo!

Minojczycy uważali byki za święte zwierzęta. Dość oryginalnie wyznawali ich kult. Chłopcy i dziewczęta brali udział w skokach przez byka, tzw. tauromachiach. Zawodnik stawał przed szarżującą bestią i chwytał ją za rogi.

Jedna osoba przytrzymywała byka za rogi, by nie trząsł łbem. Druga stała z tyłu, by złapać skoczka.

- CO MÓWI ZAKOCHANY BYK DO KROWY?

- MUUUU...ÓJ KWIATUSZKU.

DAVID WOODFALL - NHPA

Fikołek

Gdy tylko byk pochylił łeb, zawodnik odbijał się od jego rogów i wskakiwał zwierzęciu na grzbiet. Obok zawsze stał przyjaciel, gotów nieść pomoc, gdyby skoczek się poślizgnął.

Mam cię!

Nim zawodnicy wskoczyli na grzbiet byka, trzeba go było schwytać! Minojczycy łapali dzikie zwierzęta i prowadzili do pałacu, gdzie urządzano ceremonie ku czci bóstw.

Byka może rozwścieczyć nawet mucha. Jak bardzo musiał się więc złościć, gdy wskakiwano mu na grzbiet!

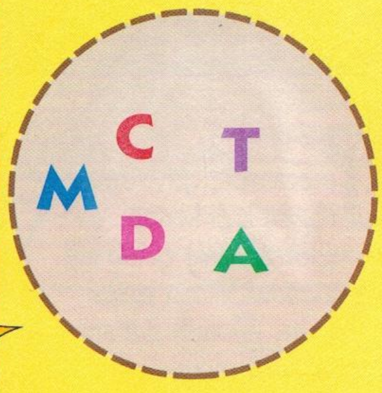

Ludzie wciąż poskramiają byki. Na rodeo mężczyźni usiłują jak najdłużej utrzymać się na grzbiecie zwierzęcia.

TONY STONE IMAGES

BIEG WKOŁO

POSTACI Z MITU O MINOTAURZE: „T"- TEZEUSZ, „A"- ARIADNA, „C"- CHŁOPCY „D"- DZIEWCZĘTA, „M"- MINOTAUR ZNALEŹLI SIĘ W TYM KOLE. ROZDZIEL ICH, RYSUJĄC 3 KOŁA. MOGĄ SIĘ DOTYKAĆ, ALE NIE POWINNY NA SIEBIE NACHODZIĆ.

WARTO WIEDZIEĆ

WEDŁUG LEGENDY ZEUS, KRÓL WSZYSTKICH BOGÓW, ZAKOCHAŁ SIĘ W KSIĘŻNICZCE IMIENIEM EUROPA. BÓG ZAMIENIŁ SIĘ W BYKA I Z EUROPĄ NA GRZBIECIE POPŁYNĄŁ NA KRETĘ. PÓŹNIEJ URODZIŁ SIĘ IM SYN MINOS - PRZYSZŁY WŁADCA KRETY.

Akrobaci

Aby wziąć udział w takich zawodach, trzeba było mieć odwagę lwa i zręczność małpy. Skoczkowie występowali nago lub nosili tylko przepaskę na biodrach. Nie mogli nawet mieć broni, którą ratowaliby się w razie upadku.

Smutne zakończenie

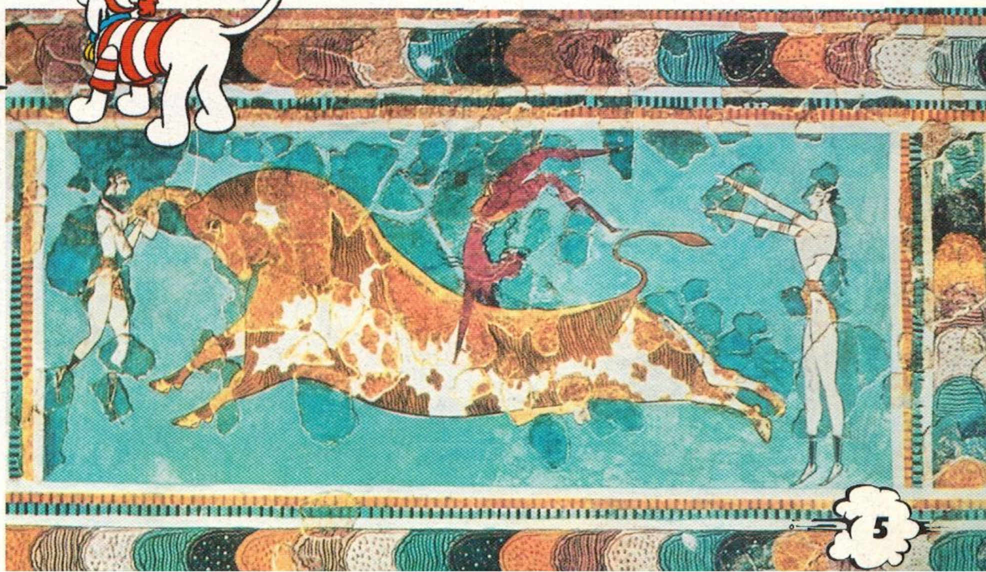
Każdy, kto uczestniczył w skokach przez byka, zyskiwał siłę i szacunek publiczności. Gorzej było z bykami. Gdy ich już nie potrzebowano, składano w ofierze bogom.

Czy to prawda?

Nie wszyscy wierzą, że Minojczycy skakali przez byki. Jednak wizerunki skoczków uwieczniono na wazach i malowidłach. Choć nie widać na nich rannych, w rzeczywistości Minojczycy często odnosili rany, a wielu z nich nawet zginęło.

Malowidła ścienne pokazują skaczących zawodników.

THE BRIDGEMAN ART LIBRARY

WIELKA UCIECZKA Z LABIRYNTU

KRÓL MINOS BYŁ TAK ZŁY NA DEDALA, ŻE NIGDY NIE POZWOLIŁBY MU OPUŚCIĆ SWEJ WYSPY. DEDAL, NIE MOGĄC POGODZIĆ SIĘ Z NIEWOLĄ, PRZYGOTOWAŁ SPRYTNY PLAN...

Ta legenda opowiada o czasach, gdy Kretą rządził król Minos. Za niedotrzymanie obietnicy Posejdonowi Minos został w straszny sposób ukarany przez władcę mórz. Rozgniewany spowodował, że żona króla, Pazyfae, zakochała się w świętym byku. Owocem ich związku był budzący grozę potwór o głowie byka i ciele człowieka – Minotaur.

Minos kazał Dedalowi, swojemu najlepszemu architektowi, by ten zbudował więzienie dla Minotaura. Chciał, by straszna bestia w żaden sposób nie mogła się z niego uwolnić. Musiał mieć także pewność, że nikt, kto ją zobaczy, nie wyjdzie z więzienia żywy. Zgodnie z życzeniem króla Dedal wybudował gigantyczny labirynt pod lochami pałacu. Gdy budowla została wreszcie ukończona, bestię wpuszczono do środka i odtąd nigdy więcej nie ujrzała już nieba...

4 To właśnie dzięki nici Ariadny Tezeusz znalazł bez trudu wyjście z labiryntu. Odpłynął z wyspy, zabierając ze sobą ukochaną. Król Minos wpadł w szał.

5 Dedal wiedział, że muszą z synem uciekać, ale żaden statek nie chciał ich zabrać na pokład, bo wszyscy poddani ogromnie bali się Minosa.

MÓWIŁEM CI, ŻE NAM SIĘ UDA.

ALEŻ TO WSPANIAŁE, CUDOWNE, OJCZE!

6 Dedal zrobił skrzydła z piór, dokładnie sklejając je rozpuszczonym woskiem. Wraz z Ikarem przymocowali je do pleców i odlecieli.

7 Gdy wzbili się wysoko nad morzem, Dedal zawołał do syna:

8 Dedal ostrzegł Ikara, by był ostrożny, ale syn zlekceważył przestrogę ojca.

9 Niestety, Dedal nie mógł już uratować ukochanego syna. Chłopiec wpadł do morza i utonął.

NA ARENIE

MĘŻNI ACHAJOWIE NIGDY BY NAWET NIE POMYŚLELI O UCIECZCE PRZED WŚCIEKŁYM LWEM!

Odważni wojownicy

Achajowie byli greckim plemieniem, które podbiło Minojczyków. Słynęli z wojowniczości – nawet ich malowidła na wazach przedstawiają sceny z walk silnych wojowników i polowań na dzikie zwierzęta, także na lwy!

3000 lat temu w Grecji żyły lwy, ale niedługo! Achajowie uwielbiali polowania na dzikie zwierzęta i lwy stały się poszukiwanym trofeum. Ci zawzięci wojownicy nie bali się nawet groźnego króla zwierząt!

Poskromić lwa

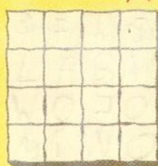
Walka z lwem była dobrym ćwiczeniem dla wojownika! Achajowie ścigali lwy na rydwanach, a nawet biegli za nimi! Myśliwi nosili łuki, strzały i długie, ostre włócznie. Grecy polowali na jelenie, dzikie kaczki i dziki. Lubili mięsne uczty. Żołnierze obcinali dzikom kły, które potem przyczepiali do swoich hełmów.

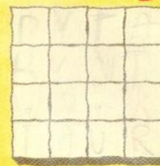
MAGICZNE KWADRATY

WPISZ DO DIAGRAMÓW ZAMIESZCZONE OBOK SYLABY, TAK BY UTWORZYŁY CAŁE SŁOWA. DLA UTRUDNIENIA ZADANIA KILKA SYLAB ZOSTAŁO WPISANYCH WSPAK.

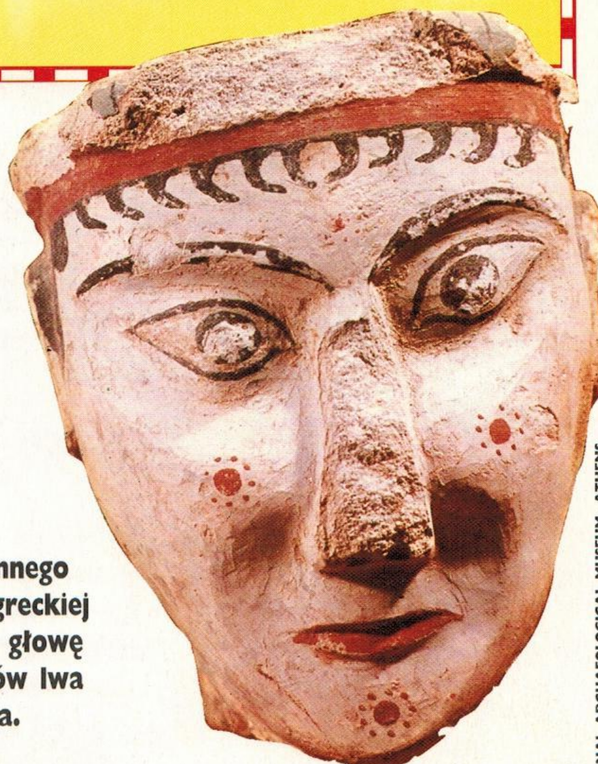
A: IBAL, AFRO, KINW, ONIM

B: ATYD, WOJO, TAUR, RYNT

Oto głowa kamiennego sfinksa z Myken. W greckiej mitologii sfinks miał głowę i piersi kobiety, tułów lwa i ptasie skrzydła.

WARTO WIEDZIEĆ

PAŁAC W MYKENACH OTOCZONO POTĘŻNYMI MURAMI, KTÓRE NAZYWANO CYKLOPOWYMI. MIAŁY ONE KILKA WEJŚĆ - M.IN. LWIĄ BRAMĘ. NAD NIĄ STOI KAMIENNA RZEŹBA LWIC, KTÓRE STRZEGĄ BRAMY. CHOĆ ZWIERZĘTA STRACIŁY GŁOWY, LWIĄ BRAMĘ WCIĄŻ OGLĄDAJĄ TURYŚCI.

Złote miasto

Achajowie byli żeglarzami, kupcami i rzemieślnikami. Podobnie jak Minojczycy, kochali luksus i wygody. W Mykenach zbudowali pałac z mnóstwem pokoi z malowanymi ścianami. Były tam nawet specjalne łazienki dla gości! Achajowie wierzyli także w wygodne życie po śmierci, dlatego zmarłych grzebali w grobowcach, tak jak Egipcjanie. W wielu z nich znaleziono artystyczne wyroby ze złota. Grobowce drążono w ziemi, inne z kolei miały kształt kopuł. Jedną z kopuł uważano za grób Agamemnona. Mur obronny Myken został wzniesiony z kamiennych bloków (jeden ważył 24 tony – tyle, ile 4 słonie). Nic więc dziwnego, że starożytni wierzyli w cyklopów, którzy, ich zdaniem, zbudowali mur.

SIEDZI JEŻ POD DRZEWEM I JE ŚNIADANIE. PODCHODZI LEW I PYTA: - CO JESZ? A JEŻ NA TO: - CO LEW?

CÓŻ TO ZA KOŃSKIE WYBRYKI?!

WŁAŚNIE KOŃCZY SIĘ WOJNA TROJAŃSKA - GRECY I TROJANIE WYDAJĄ SIĘ MIEĆ JEJ JUŻ DOŚĆ. ŻOŁNIERZE NIE DBAJĄ O SWOJE MUNDURY. TE ŚMIESZNE HEŁMY MOGĄ PRZYPRAWIĆ O BÓL GŁOWY - PATRZCIE, CO SIĘ STAŁO WOJOWNIKOWI W PRAWYM DOLNYM ROGU! POSZUKAJCIE TEŻ KILKA INNYCH DZIWOLĄGÓW:

- KOGOŚ, KTO ZOSTAŁ WŁAŚNIE PRZYGWOŻDŻONY (MOŻE KTOŚ CHCIAŁ MU UTRZEĆ NOSA?).

- LUDZKIEGO DROGOWSKAZU.
- ŻOŁNIERZA, KTÓRY ZNALAZŁ DOBRY SPOSÓB, BY ZAPAMIĘTAĆ SWÓJ ODDZIAŁ.
- 40 PRZERÓŻNYCH TARCZ.
- ŻYWEGO KONIA.

OCZYWIŚCIE NIE ZAPOMNIJCIE ZNALEŹĆ MNIE (NIE PRZEGAPIŁBYM WYCIECZKI W TYM DREWNIANYM CUDZIE) I POWIEDZCIE, SKĄD WZIĄŁEM ZAMIESZCZONY OBOK FRAGMENT:

- ULUBIONE ZIELSKO KONIA?
- KONICZYNA, OCZYWIŚCIE!

PODSTĘPNI GRECY

DOWIEDZMY SIĘ, JAK SPRYTNI GRECY PRZECHYTRZYLI TROJAN, MOI KOCHANI!

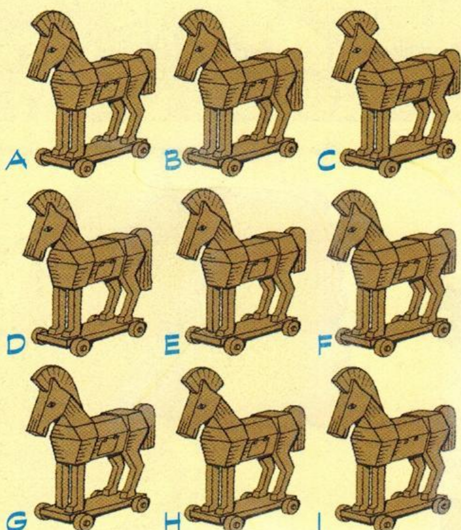
Stara opowieść

Achajowie byli sławnymi greckimi wojownikami. Setki lat po upadku Myken inni Grecy opowiadali o ich bojach. Ok. 800 r. p.n.e. Homer ułożył te opowieści w dwa poematy. Jeden opisuje bardzo długą wojnę między Grekami i Trojanami. Trojanie mieszkali za morzem, w Troi, zwanej też Ilionem (dlatego epos ten nazwano „Iliadą").

Gdy zapadła noc, Grecy wyszli z końskiego brzucha. Musieli poruszać się bardzo cicho, a to trudne, gdy ma się na sobie pełną zbroję z orężem!

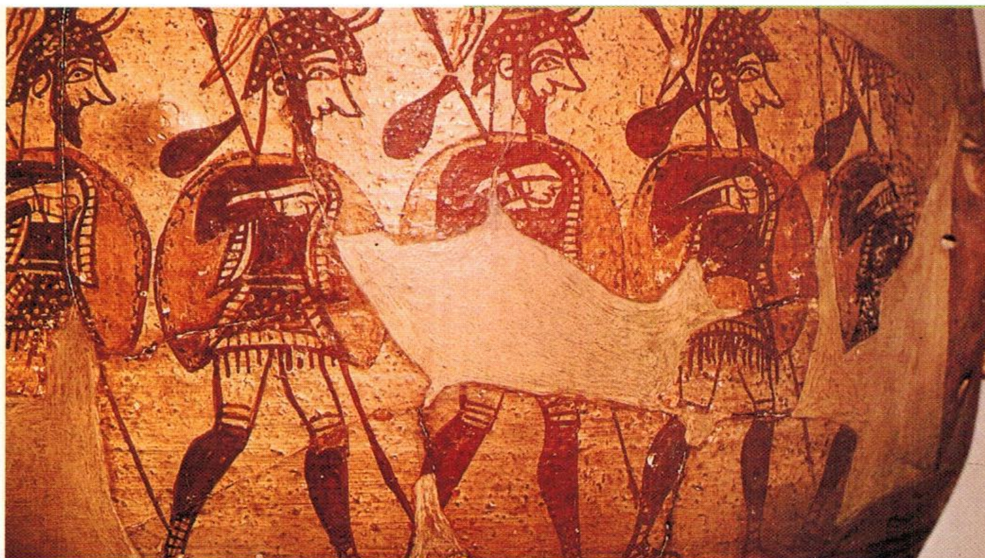
KOŃSKA ZAGADKA

CZY MOŻESZ POŁĄCZYĆ KONIE W PARY I WSKAZAĆ, KTÓRY NIE PASUJE DO RESZTY?

Wojna o kobietę

Jak mówił Homer, wojna zaczęła się ok. 1200 r. p.n.e., kiedy trojański książę porwał Helenę, żonę achajskiego króla. Grecy przysięgli, że ją odzyskają, i popłynęli do Troi. Po dziesięciu latach wciąż nie mogli zdobyć miasta! Wtedy Odyseusz obmyślił niezwykle sprytny plan.

C M DIXON

Achajscy wojownicy szli do bitwy, trzymając tarcze i włócznie. Walczyli również, korzystając z łuków, oszczepów i sztyletów.

Zasadzka

Grecy zbudowali ogromnego konia z drewna – był wyższy niż mury Troi! Zostawili go na brzegu morza i udali, że odpływają. Trojanie myśleli, że wrogowie tak zrobili. Grecy zaś, gdy znaleźli się poza zasięgiem wzroku, zatrzymali się. Na brzegu pozostał jeden człowiek, który rzekł Trojanom, że koń jest ofiarą dla bogini Ateny, by chroniła ich w podróży do domu. Powiedział im też, że koń jest zbyt duży, by mogli go wciągnąć za mury miasta. Trojanie jednak to zrobili!

- JAKĄ MOC MIAŁ KOŃ TROJAŃSKI?

- JEDNEGO DREWNIANEGO KONIA MECHANICZNEGO.

Pusty koń?

Trojanie wepchnęli konia do miasta, myśląc, że wojna się skończyła. Nocą jednak, kiedy wszyscy spali, z wnętrza konia wyszedł Odyseusz z 30 żołnierzami. Otworzyli wrota miasta i wpuścili do środka Greków, którzy tylko zaczaili się za skałami, a potem przypłynęli z powrotem. Zdobyli Troję i uratowali Helenę.

C M DIXON

BRRR MAKABRA

WIELE HISTORII HOMERA OPOWIADAŁO O BITWACH. BYŁY NAPRAWDĘ POTWORNE! W JEDNEJ ODCIĘTA LUDZKA GŁOWA ZOSTAŁA RZUCONA W TŁUM. W INNEJ ŁAMANO LUDZIOM KOŚCI, A ICH CIAŁA BYŁY WLECZONE PRZEZ KONIE.

Wodzowie Achajów wkładali zbroję z brązu i skórzany hełm, pokryty kłami dzików. Zwykli żołnierze nosili skórzaną zbroję, która nie dawała jednak tak dobrej ochrony jak metalowa!

SŁYNNI LUDZIE

SPRYTNY ODY

KOCHANI, POZNAJMY MIT O GRECKIM HEROSIE ODYSEUSZU I JEGO ZDUMIEWAJĄCYCH PRZYGODACH!

Homerycki bohater

Homer napisał dalszy ciąg opowieści o wojnie trojańskiej, poświęcony powrotowi Odyseusza do Itaki. Epos nazwał „Odyseją". Heros trafił do kraju Lotofagów, żywiących się lotosem. Kto go zjadł, zapominał o swej drogiej ojczyźnie!

Głodny cyklop

Następnie Odyseusz i jego ludzie dotarli do wyspy cyklopa Polifema. Był to olbrzym mający tylko jedno oko pośrodku czoła. Żywił się mięsem owiec i dzikich kóz, ale najbardziej lubił ludzkie!

Gdy Grecy weszli do jaskini, zostali w niej uwięzieni, bo cyklop nieoczekiwanie wrócił. Odkrył ludzi i pożarł dwóch towarzyszy Odysa.

Polifem był synem Posejdona.

- JAK SIĘ NAZYWAŁ STAROŻYTNY MOTOROWER?

- MOTO-CYKL-OP.

SEUSZ

pozostałych. Nocą Odyseusz upił potwora i wbił mu w oko pal. Na krzyki Polifema zbiegli się inni cyklopi. Pytali kamrata, kto go okaleczył. Polifem odparł, że „Nikt", bo Odyseusz powiedział mu, że tak ma na imię. Rankiem olbrzym przesunął głaz, żeby owce i kozy mogły wyjść na pastwisko. Ponieważ jednak nie widział, wąchał każde zwierzę, by mieć pewność, że nie wypuści żadnego więźnia. Ale sprytny Odyseusz przywiązał ludzi pod brzuchami baranów! Gdy bohater był już wolny, wyjawił cyklopowi swoje imię. Polifem poskarżył się Posejdonowi, który skazał Odysa na wieloletnią tułaczkę.

WARTO WIEDZIEĆ

HOMER SZCZEGÓŁOWO OPISAŁ ODYSEUSZA - KRÓLA GRECKIEJ WYSPY ITAKI: BOHATER MIAŁ NISKI WZROST, RUDE WŁOSY, CIEMNĄ BRODĘ I WYRAŹNĄ BLIZNĘ NA NODZE. BYŁ MĄDRY I DZIELNY, SŁYNĄŁ ZE SWEJ SIŁY.

Chytry plan

Wejście do jaskini zamykał ogromny głaz, więc Odyseusz nadal nie mógł się wydostać z jaskini! Polifem zjadł dwóch następnych ludzi i cieszył się, że pożre też

Krok do domu

Gdy Odyseusz po 20 latach wrócił wreszcie do domu, poznał go tylko jego pies Argos.

MALOWANE MITY

Starożytni Grecy ozdabiali wazy i naczynia scenami z opowieści o herosach, takich jak Odyseusz.

BRITISH MUSEUM, LONDON

Syreny kusiły żeglarzy śpiewem. Odyseusz kazał przywiązać się do masztu, a swoim ludziom polecił zatkać uszy woskiem, dlatego nie słyszeli, gdy oczarowany Odys błagał, by go rozwiązali.

W innej przygodzie Odyseusz prowadził swój statek przez niebezpieczny przesmyk wody. Z jednej strony był ogromny wir, a z drugiej czekał potwór sześciogłowy. Na szczęście Odyseusz dobrze żeglował i udało mu się wyjść cało z opresji.

ROZBITA WAZA WENDY

OCH! KTOŚ WYBIŁ DZIURĘ W TEJ CENNEJ WAZIE. KTÓREGO KAWAŁKA NALEŻY UŻYĆ, ŻEBY JĄ SKLEIĆ?

C. M. DIXON

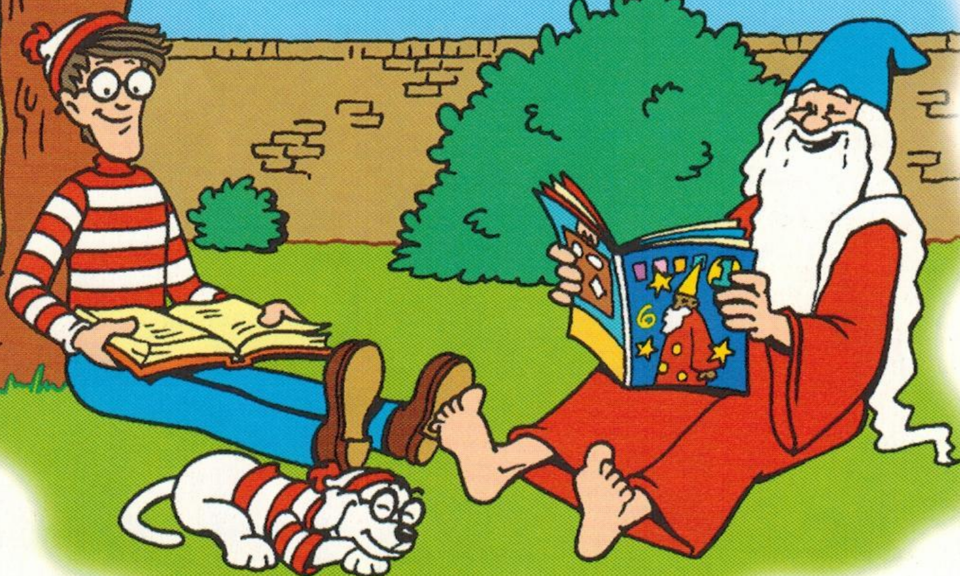
Czarodziejka Kirke zamieniła towarzyszy Odyseusza w wieprze. Na prośbę bohatera przywróciła im ludzką postać i gościła przez rok na swojej wyspie Ajaja.

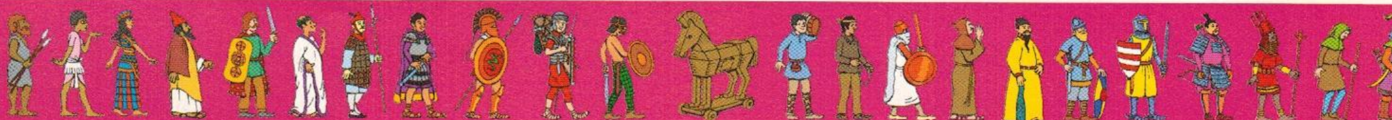
LEWUS W OPAŁACH

Lewus, ogarnięty miłością do bogini, ma nie lada kłopoty. Przekona się, że to, co słodkie, nie zawsze jest dobre!

Słońce prażyło niemiłosiernie. Wally, Białobrody i Szczek odpoczywali w cieniu drzewa. Czarodziej czytał nowy numer „Świata magii". Szczek drzemał. Wally zatopił wzrok w książce o bogach i boginiach starożytnej Grecji.

– Posłuchajcie! – krzyknął, budząc psa. – Starożytni Grecy wierzyli w boginię wojny, Atenę. Podobno była tak potężna, że zamieniła wspaniałą

tkaczkę, Arachne, w... pająka!
To nie wszystko. Mieli także boginię miłości, Afrodytę. Jej magiczny pas sprawiał, że każdy zakochiwał się w osobie, która go nosiła.
– Gdybym tylko mógł mieć ten pas przez choćby jeden dzień – mruknął Lewus ukryty na drzewie. – Sprawiłbym, że Wally pokochałby... hipopotama. Albo lepiej: jakiś parszywy kot zakochałby się w Szczeku! Wally nie wiedział, jakie to złowrogie myśli chodzą po głowie Lewusowi. Skoczył na równe nogi.
– Białobrody! Szczeku! – zawołał z przejęciem. – Co byście powiedzieli o podróży do starożytnej Grecji?
– Wspaniały pomysł, Wally – odparł czarodziej, uśmiechając się szeroko. Zatem Wally zamachał swą różdżką i trójka przyjaciół przeszła pod łukiem magicznej bramy.

Gdy znaleźli się w antycznej Grecji, skierowali swe kroki do najbliższego miasta. Natomiast Lewus ruszył na wieś w poszukiwaniu Afrodyty. Chodził tam i tu, w górę i w dół, aż wreszcie... odszukał piękną boginię! Siedziała na brzegu we wdzięcznej pozie, podziwiając w wodzie swoje odbicie. Wokół jej talii błyszczał magiczny pas. Lewus tylko raz spojrzał na boginię i serce zadrżało mu jak wróbelek.
– Rany! – jęknął. – Chyba zaraz zrobię z siebie durnia i zakocham się!
I nim zdążył pomyśleć, co właściwie robi, pobiegł ku Afrodycie i, zachwycony nią, rzucił się jej w ramiona.

– Precz ode mnie, ty chuda, pokraczna pijawko! – wrzasnęła piękność. Czekała na kogoś znacznie przystojniejszego niż Lewus. – Odczep się albo zawołam bogów! – zagroziła. Jednak Lewus był tak bardzo zakochany, że nie pozwolił jej odejść. Bogini krzyczała, aż posiniała na twarzy, ale Lewus tkwił przy niej, szczęśliwy, że zwróciła na niego uwagę. – Dobra. Dostaniesz za swoje, ty pasiasty obrzydliwcu! – skrzywiła się z niesmakiem. – Atena, bogini wojny, zaraz rozprawi się z tobą. I Afrodyta ruszyła na poszukiwanie krewniaczki. Lewus pełzł pokornie za nią, całując nieustannie skraj jej sukni.

Afrodyta znalazała Atenę za murem świątyni i, wskazując na Lewusa, powiedziała gniewnie:
– Ten nieprzytomny z miłości idiota doprowadza mnie do szaleństwa.
– Jak mam się go pozbyć?
– Bardzo prosto – odparła Atena z błyskiem w oku. – Jeśli jakiś mężczyzna zachowuje się jak natrętny owad, powinien się w niego zmienić! – I z miejsca przemieniła Lewusa w osę. Odgoniła go klamrą pasa Afrodyty, po czym obie boginie, śmiejąc się beztrosko, odeszły.

– Lewusowi chyba przyda się pomoc – uznał Wally, który usłyszał wrzaski Afrodyty i postanowił sprawdzić, skąd dochodzą. – Wiem, co zrobić.
Wyjął ze swojej torby wielki słoik dżemu.
– Po co ci dżem, Wally? – zapytał Białobrody, który również był świadkiem tego całego zamieszania.
– Przecież osy uwielbiają słodkie rzeczy – odparł rezolutnie Wally, odkręcając z uśmiechem pokrywkę słoja. – Zanim pomożemy Lewusowi, musimy go jakoś złapać. – Zaczął machać słoikiem w kierunku Lewusa. – Właśnie zastawiam na niego pachnącą dżemową pułapkę.

Gdy tylko pokrywka zniknęła ze słoja, Lewus, bzycząc, wleciał prosto do środka. Wally natychmiast zakręcił słoik. Odstawił go za siebie i zwrócił się do czarodzieja, pytając go:
– Chyba masz w rękawie jakieś zaklęcie na taką okazję?
Przez kilka chwil Białobrody szukał gorączkowo czegoś w swojej szacie. Wyciągnął różdżkę i, szepcząc zaklęcie, zamachał nią nad słoikiem. Nagle rozległo się głośne: „PUFFF!!!". W oparach truskawek pojawił się Lewus.
Na czubku jego głowy chwiał się słoik, a resztki lepkiego dżemu spływały mu po twarzy i szyi.

– To może ci się przydać – powiedział Wally, wyciągając ze swojej przepastnej torby trutkę na owady.
– A niby po co? – burknął Lewus, wydłubując z zębów kawałek truskawki. W tej samej chwili nad jego głową zabzyczał rój zgłodniałych os. Niemal było widać, jak cieknie im ślinka.
– Och, nie! – jęknął nieszczęśnik, gdy rój złowieszczo zabrzęczał tuż nad nim.
– Dlaczego zawsze to ja mam pecha?
Zanim przyjaciele przestali się śmiać, Lewus zniknął za horyzontem. Pędził najszybciej, jak mógł, przebierając niezgrabnie nogami...

KONIEC

ZA TYDZIEŃ:
JAK POZBYĆ SIĘ GROŹNYCH PIRATÓW?

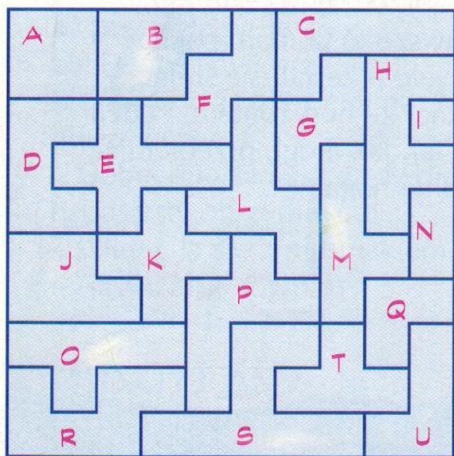

ŁAMIGŁÓWKI Z PRZESZŁOŚCI

LEWUS MÓWI, ŻE TE ŁAMIGŁÓWKI SĄ ZA TRUDNE DLA NIEGO. MAM NADZIEJĘ, ŻE DLA WAS, TO ŁATWIZNA!

W podziemiach

Oto plan labiryntu Minotaura. Tylko dwa pokoje mają taki sam kształt. Które?

Znajdź różnice

Przyjrzyj się uważnie tym rysunkom i policz, iloma szczegółami różnią się od siebie?

Tajemnicze maski

Mamy tu kilka naprawdę dziwnych masek! Ułóż litery w takiej kolejności, by otrzymać 4 imiona związane z greckimi legendami.

IDZIE ZAJĄCZEK LASEM, PATRZY... LEŻY PODKOWA. PODNOSI, ODWRACA NA DRUGĄ STRONĘ, A TAM... KOŃ!

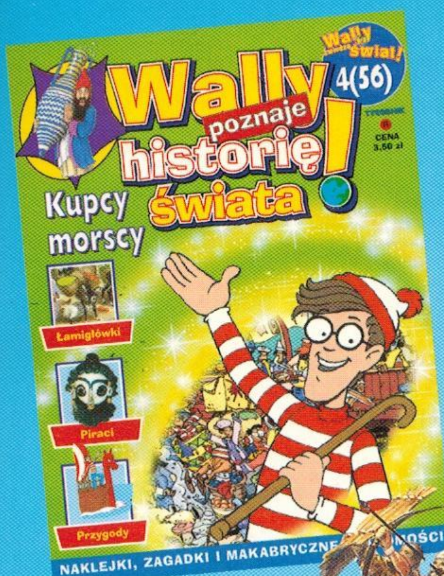
MINOTAURA GROŹNA MINA MĘKĘ OFIAR PRZYPOMINA

Łamaniec językowy

Stań daleko od Dedala,
bo go nic nie
zadowala.

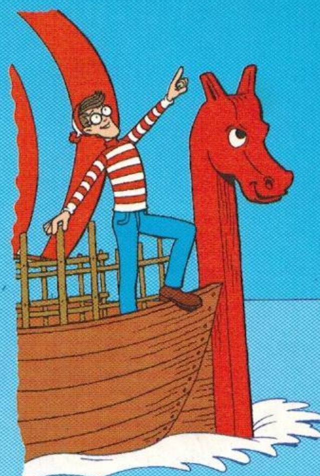

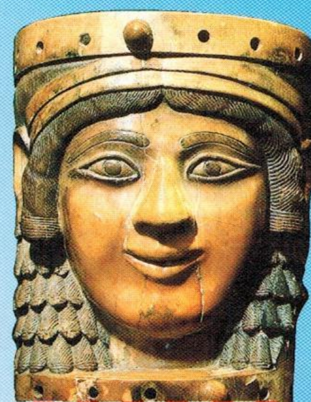
Za tydzień żeglujemy z:

KUPCAMI MORSKIMI

- ZERKNIEMY DO WNĘTRZA GALERY, BY PRZEKONAĆ SIĘ, JAK CIĘŻKO PRACUJE ZAŁOGA!
- PRZECZYTAMY O PRZYGODZIE WALLY'EGO NA OTWARTYM MORZU
- STANIEMY DO BITWY ZE STRASZNYMI ASYRYJCZYKAMI
- ODWIEDZIMY KRÓLA SALOMONA

BITWY

WERNER FORMAN ARCHIVE

RZEŹBY

ZAGADKI

oraz

WIĘCEJ NAKLEJEK

I WIELKA NOWA ZGADYWANKA

Wydawnictwo:
GE Fabbri Phoenix Sp. z o.o.
Adres redakcji: 50-079 Wrocław,
ul. Ruska 41/42
Tel. (071) 344 77 75, fax 344 79 84
Redaktor naczelna: Małgorzata Pędziwiatr
Z-ca red. naczelnej: Violetta Nowakowska
Opracowanie graficzne: Jola Kłosowicz
Redaktorzy techniczni: M. Bryjak, A. Kaczmarek
Korekta: Elżbieta Niegoda Kolportaż: Andrzej Grzebyk

ISBN 83-910481-1-X,
83-87911-29-1 [cz. 3 (55)]

ATLAS: otrzymasz go w prezencie wraz z numerem pierwszym WALLY POZNAJE HISTORIĘ ŚWIATA. Znajdziesz w nim ilustracje z całego świata, a także nieocenione informacje przydatne do zadań domowych. Są w nim obrazki słynnych budowli, zwierząt, a także mieszkańców świata.

NAKLEJKI: w każdym numerze znajdziesz komplet darmowych naklejek do atlasu. Gdzie je naklejać? To proste! Numer naklejki odpowiada pustej kratce w atlasie. Oprócz naklejek z numerami, otrzymasz naklejki z reprezentantami różnych epok. Dostaniesz też zabawne naklejki Wally`ego, które możesz przykleić tam, gdzie chcesz.

SEGREGATOR: pierwszy z czterech segregatorów otrzymasz razem z numerem drugim, w którym Wally cofa się w czasy faraonów. Każdy z numerów jest dziurkowany, tak więc łatwo wpiąć go do segregatora. Dzięki niemu cały zbiór nie będzie się niszczyć, a ty szybko znajdziesz potrzebny numer.

Historyczny quiz Wally'ego

CZY ZNACIE PRAWIDŁOWE ODPOWIEDZI NA TE CIEKAWE PYTANIA, PODRÓŻUJĄCY W CZASIE?

1 Na jaki kolor malowali ciała minojscy mężczyźni:

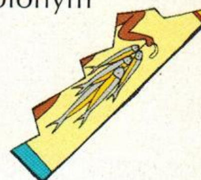
a) żółty,
b) czerwony,
c) purpurowy.

2 Skoki przez grzbiet byka były ulubionym sportem:

a) Trojan,
b) Achajów,
c) Minojczyków.

3 Co Achajowie nosili na hełmach?

a) kły dzików,
b) rogi Minotaura,
c) ogonki dzików.

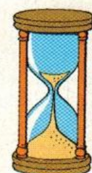
4 Gdzie mieszkał Minotaur?

a) w morzu,
b) w labiryncie,
c) w lesie.

5 Co cyklopi trzymali w jaskiniach?

a) owce i kozy,
b) węże,
c) swoje rowery.

6 Sfinks z Myken miał głowę i piersi kobiety oraz:

a) tułów lwa,
b) tułów lwa i skrzydła,
c) tułów byka i skrzydła.

7 Gdzie żołnierze schowali się w koniu trojańskim?

a) w jego ogonie,
b) w jego głowie,
c) w jego brzuchu.

8 Kto leciał zbyt blisko słońca?

a) Odyseusz,
b) Dedal,
c) Ikar.

9 Według Homera Odyseusz miał:

a) jedno oko i dwa zęby,
b) sześć wężowych głów,
c) rude włosy i brodę.

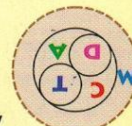

10 Pałac w Knossos został zniszczony przez:

a) meteor,
b) trzęsienie ziemi,
c) potwora.

WSZYSTKIE ODPOWIEDZI (NIE PODGLĄDAJ!)

Str. 1: **Szukaj i znajdź:** delfin - str. 2, sierp z brązu - str. 9, głowa byka - str. 19, żołnierz - str. 13, złota maska - str. 5, lew - str. 17.
Str. 2: **Sklej skorupy:** części 3, 4 i 6.
Str. 5: **Bieg wkoło:** rozwiązanie poniżej.
Str. 9: **Magiczne kwadraty:**

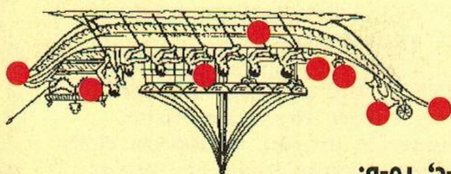
A

A	F	R	O
L	A	B	I
W	O	J	O
M	I	N	O

B

D	Y	T	A
R	Y	N	T
W	N	I	K
T	A	U	R

rozwiązanie poniżej.
Str. 10-11: żołnierz przygwożdżony jest do boku konia trojańskiego; ludzki drogowskaz znajduje się na dole po lewej, a zapominalski żołnierz na grzbiecie drewnianego konia, blisko ogona; prawdziwy koń jest po lewej, a Wally skrył się za tarczą w biało-zieloną szachownicę. Oczy pochodzą z boku łba konia trojańskiego.
Str. 12: **Końska zagadka:** A i F, B i D, C i H, E i G, nie pasuje koń I.
Str. 15: **Rozbita waza Wendy:** kawałek D.
Str. 20: **W podziemiach:** M. i O są takie same. **Wytęż wzrok:** 8 różnic pokazaliśmy po lewej. **Tajemnicze maski:** cyklop, Odys, Atena, Ikar, Minos. **Historyczny quiz Wally'ego:** 1-b, 2-c, 3-a, 4-b, 5-a, 6-b, 7-c, 8-c, 9-c, 10-b.

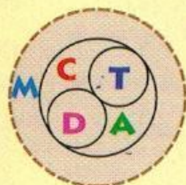

Str. 1: **Szukaj i znajdź:** delfin - str. 2, sierp z brązu - str. 9, głowa byka - str. 19, żołnierz - str. 13, złota maska - str. 5, lew - str. 17.

Str. 2: **Sklej skorupy:** części 3, 4 i 6.

Str. 5: **Bieg wkoło:** rozwiązanie poniżej.

Str. 9: **Magiczne kwadraty:**

A

A	F	R	O
L	A	B	I
W	O	J	O
M	I	N	O

B

D	Y	T	A
R	Y	N	T
W	N	I	K
T	A	U	R

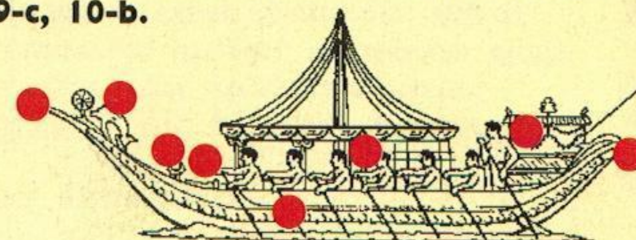
rozwiązanie poniżej.

Str. 10-11: żołnierz przygwożdżony jest do boku konia trojańskiego; ludzki drogowskaz znajduje się na dole po lewej, a zapominalski żołnierz na grzbiecie drewnianego konia, blisko ogona; prawdziwy koń jest po lewej, a Wally skrył się za tarczą w biało-zieloną szachownicę. Oczy pochodzą z boku łba konia trojańskiego.

Str. 12: **Końska zagadka:** A i F, B i D, C i H, E i G, nie pasuje koń I.

Str. 15: **Rozbita waza Wendy:** kawałek D.

Str. 20: **W podziemiach:** M. i O są takie same. **Wytęż wzrok:** 8 różnic pokazaliśmy po lewej. **Tajemnicze maski:** cyklop, Odys, Atena, Ikar, Minos. **Historyczny quiz Wally'ego:** 1-b, 2-c, 3-a, 4-b, 5-a, 6-b, 7-c, 8-c, 9-c, 10-b.

WSZYSTKIE ODPOWIEDZI (NIE PODGLĄDAJ!)